

Maj-Britt Inghe en av socialmedicinens mödrar

Maj-Britt Inghe, född Senander, Stockholm, avled luciadagen 2014 i en ålder av 93 år. Närmast sörjande är sönerna Mats med familj och Ola, samt svärdottern Maud (änka till Jan Inghe-Hagström – Maj-Britts äldsta son) med familj. Maj-Britt växte upp som äldsta dottern i en politiskt engagerad familj i Göteborg. Hennes pappa, tulltjänstemannen Knut Senander, var under 25 år riksdagsman i andra kammaren för dåvarande Sveriges kommunistiska parti. Hennes mamma var Hilma Margareta (kallad Greta) Andersson. Maj-Britt utbildade sig till socionom vid Socialinstitutet i Stockholm

och gifte sig 1949 med Gunnar Inghe, Sveriges förste socialläkare. Hon arbetade först som socialläkarassistent (dock inte hos sin make eftersom det inte var tillåtet med gifta par på samma enhet), men knöts sedan till den socialmedicinska verksamheten vid Karolinska Institutet där hon kom att verka fram till sin pensionering. Maj-Britts namn nämns oftast i samband med hennes make i den skrift som skakade välfärdsdebatten i Sverige under 1960-talet: den ofärdiga välfärden, som med kraft visade på allvarliga brister i Sverige som välfärdsbygge. Men hon engagerade sig även i andra socialmedicinska frågor. Tillsammans med Robert Olin gav hon ut en bok om "Alkoholhustrur" och i samarbete med P C Jersild och Gunnar Inghe en bok om återhämtning efter schizofreni. Maj-Britt var också engagerad i Svenska kvinnors vänsterförbund och skrev i början på 1950-talet en uppmärksam artikel i förbundets tidning "Vi kvinnor i demokratiskt världsförbund" (sedermera "Vi människor") med rubriken "Vad Italien behöver". Det var en genomgång av de italienska kvinnornas situation efter andra världskriget. "Arbetslöshet, bostadsbrist och 70–75procent analfabetism, [...] någon ordnad socialvård i vår mening tycks inte finnas, det som förekommer i den vägen är huvudsakligen välgörenhet i kyrkans regi. Den medicinska omvårdnaden är också usel, barndödligheten (...) hög." Hon säger vidare: "Italiens kvinnor kräver att de resurser som finns och som nu går till krigsförberedelser i stället skall användas för fredligt uppbyggnadsarbete." I samband med att planerna på Stålverk 80 som växte fram på 1970-talet övertalade dåvarande landstingsrådet Erik Hammarsten paret Inge att starta en socialmedicinsk fältstation i Luleå, för att ge Karolinska Institutet samma möjligheter till verklighetsnära forskning som de socialmedicinska institutionerna i Uppsala (Tierp) och Lund (Dalby) redan hade. Det innebar att Maj-Britt och Gunnar skaffade sig en liten lägenhet i Luleå och periodvis bodde där samtidigt som de ledde verksamheten vid vad som kom att benämnas Karolinska Institutets socialmedicinska forskningsenhet i Luleå. Gunnar hade på 1940-talet vikarierat som provinsialläkare i Gällivare, men för Maj-Britt var Norrbotten en ny erfarenhet. Hon gillade framför allt det radikala klimatet, men då hon bläddrade i lokaltidningarna för att inventera vilka kulturaktiviteter som erbjöds konstaterade hon att det bara fanns "religion och motion". I samband med makens död i en hjärnblödning midsommar 1977 avvecklade hon engagemanget i Luleå och återvände till heminstitutionen vid Karolinska Institutet. Maj-Britt var en viktig länk bakåt i tiden för oss som var intresserade av socialmedicinska frågeställningar i ett historiskt perspektiv. Hon hade också ett stort kontaktnät med socialmedicinska kollegor både i Sverige och i Norden. Om hennes make kom att betraktas som den svenska socialmedicinens far så var hon utan tvekan den svenska socialmedicinens mor, med stor kunskap och djupt inkännande. Vi är glada över att få ha haft henne som kunskapskälla, stöd och uppmuntran såväl privat som i den forskning vi bedrivit inom socialmedicinen.

Urban Janlert, Finn Diderichsen, Anne Hammarström
tidigare verksamma vid socialmedicinska forskningsenheten i Luleå